

Sektionen för personalförsörjning och
samhällsplanering (SI-UT-PS)
Elina Lyckeberg
010-240 4075
Elina.Lyckeberg@mcf.se

Utskick enligt sändlista

Förslag till nya föreskrifter och allmänna råd om medinflytande för totalförsvarspliktiga som fullgör civilplikt

Myndigheten för civilt försvar ber härmed om synpunkter på *Förslag till Myndigheten för civilt försvars föreskrifter och allmänna råd om medinflytande för totalförsvarspliktiga som fullgör civilplikt.*

Remissen syftar till att förankra och kvalitetssäkra föreskrifterna.

Enligt förordningen (2017:1249) om medinflytande för totalförsvarspliktiga ska totalförsvarspliktiga som fullgör en grundutbildning som överstiger 60 dagar ha rätt att medverka i arbetsmiljöarbetet och utöva medinflytande i syfte att utveckla verksamheten i enlighet med utbildningens mål och för att i övrigt främja goda utbildningsförhållanden. Medinflytandet ska ske genom en strukturerad dialog som bidrar till en bättre arbetsmiljö och en mer effektiv utbildning. Medinflytandet sker både lokalt på utbildningsplatserna, och centralt där Pliktrådet representerar de totalförsvarspliktiga. Föreskrifterna är förutsättningen för att civilpliktiga ska få ta del av dessa rättigheter på ett likvärdigt sätt

Eftersom den politiska inriktningen är att flertalet verksamhetsområden skyndsamt behöver tillföras förstärkningspersonal i form av civilpliktiga, samt att delar av dessa ska fullgöra grundutbildning längre än 60 dagar så är dessa föreskrifter en del av förberedelserna för detta. Då den första grundutbildningen som överstiger 60 dagar för civilpliktiga planeras till hösten 2027 så behöver föreskrifterna träda ikraft i god tid innan dess för att nödvändiga förberedelser ska kunna vidtas, både av utbildningsansvarig myndighet samt centralt.

Datum Ärendenummer
2026-07-08 MCF 2026-11011

För att organisera medinflytandet för civilpliktiga har Myndigheten för civilt försvar skapat ett antal roller och en struktur för medinflytande. Detta baserar sig på förordningen (2017:1249) om medinflytande för totalförsvarspliktiga samt på Försvarsmaktens föreskrifter (FFS 2020:1), i syfte att bygga ett system som fungerar med gällande reglering och där civilpliktigas och värnpliktigas medinflytande kan fungera tillsammans på ett bra sätt. Myndigheten för civilt försvar ser dock ett behov av att fortsätta utveckla civilpliktigas medinflytande framåt, då nuvarande reglering inte är helt ändamålsenlig för civilpliktigas förutsättningar.

Förslag till organisering

Central nivå

På central nivå föreslår Myndigheten för civilt försvar att **GD Myndigheten för civilt försvar** får ett övergripande ansvar för att möjliggöra civilpliktigas medinflytande. På myndigheten föreslås även att rollen som **nationellt medinflytandeansvarig, NMA**, ska finnas. Denna tillser att ett aktivt medinflytande existerar på central nivå samt samordnar de centralt medinflytandeansvariga, CMA, på respektive utbildningsansvarig myndighet som bedriver lång grundutbildning med civilplikt. NMA-rollen ska ligga på en chef men verkställs på handläggarnivå.

Myndigheten för civilt försvar föreslår att alla de utbildningsansvariga myndigheter som bedriver lång grundutbildning med civilplikt ska ha en **centralt medinflytandeansvarig, CMA**. CMA samverkar med NMA, övriga CMA:er och samordnar lokalt medinflytandeansvariga, **LMA**, inom respektive verksamhetsområde.

Lokal nivå

Medinflytandet på lokal nivå, alltså ute på utbildningsplatserna, ansvarar respektive utbildningsansvarig myndighet för att organisera och driva. Detta görs baserat på föreskrifter och allmänna råd från Myndigheten för civilt försvar.

Det yttersta ansvaret för utövande av medinflytande på varje utbildningsplats ligger på rollen **Utbildningsplatschef**.

På varje utbildningsplats ska dessutom en **lokalt medinflytandeansvarig, LMA**, finnas. Denne tillser att ett aktivt medinflytande bedrivs lokalt på utbildningsplatsen, och samverkar med CMA för verksamhetsområdet.

Av de civilpliktiga som genomgår lång grundutbildning på utbildningsplatsen ska ett antal förtroendeuppdrag väljas på tre nivåer; **klass, sektion** och

Datum Ärendenummer
2026-07-08 MCF 2026-11011

utbildningsplats (i förordningen benämnda pluton eller motsvarande enhet med minst 10 totalförsvarspliktiga, kompani, och förband eller motsvarande enhet med minst 50 totalförsvarspliktiga). Att det ska väljas på dessa tre nivåer baserar sig på förordningen, men det är troligt att alla nivåer i praktiken inom civilplikten inte kommer vara applicerbara eftersom att utbildningsplatserna kommer vara relativt små jämfört med många av Försvarmaktens utbildningsplatser. Föreskrifterna kompletteras därför med allmänna råd på vissa ställen för att skapa en mer ändamålsenlig struktur för mångfalden av utbildningar och utförare som väntas uppkomma inom civilplikten.

De roller som ska väljas bland de totalförsvarspliktiga är **förtroendevald** + suppleant som har fokus på medinflytandefrågor, samt **skyddsassistent** + suppleant som har fokus på arbetsmiljöfrågor.

De totalförsvarspliktigas medinflytande utövas i ett antal forum; **klassens timme**, **sektionsnämnd** och **utbildningsplatsnämnd**. Dessa forum ska genomföras under tjänstetid.

Kongress

Enligt förordningen ska det för totalförsvarspliktiga som genomför en lång grundutbildning med värnplikt eller civilplikt ordnas en kongress där ombud för de totalförsvarspliktiga deltar. Syftet med kongressen är att ge ombuden tillfälle att diskutera frågor av betydelse för de totalförsvarspliktiga, och alla totalförsvarspliktiga som fullgör grundutbildning har rätt att lämna förslag som ska behandlas på kongressen. Deltagande i kongressen ska anses som en tjänsteuppgift. Val av ombud till kongressen sker från varje utbildningsplats. För civilpliktiga så föreskriver Myndigheten för civilt försvar om hur valet ska gå till och hur många ombud varje utbildningsplats får välja till kongressen.

Förslaget till nya föreskrifter med tillhörande konsekvensutredning bifogas utskicket och finns så snart som möjligt också på Myndigheten för civilt försvars webbplats <https://www.mcf.se/sv/om-oss/vart-uppdrag/regeringsuppdrag/remisser-fran-myndigheten/>.

Datum Ärendenummer
2026-07-08 MCF 2026-11011

Svara på remissen

Vi välkomnar synpunkter på de föreslagna föreskrifterna senast 4 september 2026. Vi önskar att ni sammanställer era synpunkter i bifogad svarsmall. Vänligen ange ärendenummer MCF 2026-11011 i ert svar.

Svar skickas via e-post till registrator@mcf.se

eller

per brev till Myndigheten för civilt försvar, 651 81 Karlstad

Ytterligare upplysningar lämnas av Elina Lyckeberg, 010-240 4075,
Elina.Lyckeberg@mcf.se.

Med vänliga hälsningar

Anna-Karin Hamrén

Sektionschef, sektionen för personalförsörjning och samhällsplanering

Dokument

- Förslag till *Myndigheten för civilt försvars föreskrifter och allmänna råd om medinflytande för totalförsvarspliktiga som fullgör civilplikt.*
- Konsekvensutredning för *Förslag till Myndigheten för civilt försvar föreskrifter och allmänna råd om medinflytande för totalförsvarspliktiga som fullgör civilplikt.*
- Svarsmall

Datum Ärendenummer
2026-07-08 MCF 2026-11011

Sändlista

Affärsverket svenska kraftnät

Finansinspektionen

Försvarmakten

Försäkringskassan

Kommerskollegium

Livsmedelsverket

Pliktrådet

Plikt- och prövningsverket

Polismyndigheten

Post- och telestyrelsen

Skatteverket

Socialstyrelsen

Statens energimyndighet

Sveriges kommuner och regioner

Tillväxtverket

Trafikverket

Kopia

Försvarsdepartementet